

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน
โรงเรียนบ้านห้วยนาคำโนนสมบัติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม
เขต ๓

ผู้รายงาน นายพิเชษฐ์ ชูคันหอม

ปีที่พิมพ์ ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ๑) พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยนาคำโนนสมบัติ ๒) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยนาคำโนนสมบัติ และ ๓) เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยนาคำโนนสมบัติ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะโดยใช้กระบวนการศึกษาค้นคว้าและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ โรงเรียนบ้านห้วยนาคำโนนสมบัติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ประกอบด้วย ครูผู้สอนที่ให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ จำนวน ๗ คน นักเรียนจำนวน ๓๐ คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ๑) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะ ๒) คู่มือการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนตามรูปแบบ ๓) แบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียน ๔) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้ ๕) แบบบันทึกพฤติกรรมการณ์มีจิตสาธารณะของนักเรียน ๖) แบบสังเกตพฤติกรรมการณ์มีจิตสาธารณะของนักเรียน ๗) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้รูปแบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ๘) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ใช้ Dependent t-test ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

๑. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน จากการสัมภาษณ์ครูผู้เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์แสดงออกด้านจิตสาธารณะของนักเรียน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ยังมีปัญหาและความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาคุณลักษณะด้านการมีจิตสาธารณะที่เป็นพฤติกรรมการณ์ของนักเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ในด้านการช่วยเหลือผู้อื่นและการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน และสังคมเพิ่มขึ้นโดยจัดกิจกรรมส่งเสริมที่หลากหลายและเหมาะสมผ่านกระบวนการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสนับสนุน ในการจัดทำร่างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะที่พึงประสงค์ ผลการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมประกอบด้วยองค์ประกอบ ๕ องค์ประกอบ คือ ๑) หลักการของรูปแบบ ๒) วัตถุประสงค์ ๓) กระบวนการจัดกิจกรรม ๔) บทบาทของครู บทบาทของนักเรียน ๕) การวัดและประเมินผล ซึ่งด้านองค์ประกอบกระบวนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) ขั้นนำ ๒) ขั้นมีส่วนร่วม ๓) ขั้นการวิเคราะห์ ๔) ขั้นสรุปและประยุกต์หลักการ ๕) ขั้นประเมินผล

๒. ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ พบว่า นักเรียนมีความใส่ใจในการปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบอยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะผ่านการเขียนรายงานตนเอง ที่แสดงถึงพฤติกรรมการปฏิบัติด้านจิตสาธารณะที่ชัดเจน ผลการประเมินจิตสาธารณะของผู้เรียนโดยครูผู้สอนภายหลังการใช้รูปแบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะโดยรวมในระดับสูง รวมทั้งผลการสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพและความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมตามการรับรู้ของครู พบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์มีความเหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลได้ ผลการสะท้อนความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบ พบว่า กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในรูปแบบมีความเหมาะสม สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสาธารณะเพิ่มสูงขึ้นได้

๓. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะด้านการช่วยเหลือผู้อื่น และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม หลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕